

[Helge Larsen.]

det lovforslag, vi i dag har til første behandling, har administrativt lagt radio og fjernsyn sammen. Det har foreslået at lovfæste programudvalget; det har foreslået at ændre de kulturelle konsulenters stilling i programudvalget, så de ikke længere får stemmeret, og det har foreslået, at radiorådet får en vis indflydelse på, hvem undervisningsministeren udnævner til kulturelle konsulenter.

Det er mit indtryk, at der om disse bestemmelser er delte meninger i offentligheden og, så vidt jeg forstår, også i de forskellige partier — i hvert fald er det jo kendt, at der er det i mit parti.

Disse ændringer er efter min opfattelse ikke velbegrundede. De udbygger den bestående ordnings hovedprincipper, og denne ordning er i det væsentlige den samme, som udformedes i radioens barndom omkring 1930. Dengang kunne radiorådet være med i tilrettelæggelsen af alle udsendelser — så få var de. I dag kan det umuligt lade sig gøre. Dengang så man vel også på radioen som noget nymodens legetøj, hvis økonomi man måtte have et væsentligt indseende med, hvorfor også radiolovens bestemmelser om radioens finansielle styrelse er meget indgående, medens der gives langt færre og vagere bestemmelser om styrelsen af dens udsendelser.

Men kan det være rigtigt i dag praktisk talt at køre videre på de principper, der er fastlagt for snart 30 år siden?

Vi oplever i disse år en næsten eksplosiv udvikling inden for fjernsynet, en vækst i fjernseernes tal, der langt overgår de dristigste forventninger. Fjernsynet lider under pladsmangel i radiohuset, og en ny fjernsynsbygning er under opførelse i Gladsaxe. Jeg føler mig overbevist om, at senest når den er klar til at tages i brug, vil det blive aktuelt og nødvendigt af adskille radio og fjernsyn administrativt, og vi vil da stå over for nødvendigheden af ændring af radioloven. Fjernsyn kræver jo helt sin egen kunstform, der vil stille andre krav til ledelsen som kulturel arbejdsgiver, end radioen har gjort. Hvorfor da nu forankre den bestående ordning for fast? Det kan kun besværliggøre den nyordning, som må komme.

Der knytter sig også et stort problem til

forholdet mellem den ansvarlige minister og det ansvarlige udøvende radioråd med dets forskellige udvalg og til ansvarsfordelingen mellem radioråd og radioens og fjernsynets medarbejdere.

Jeg vil gerne med den højtærede formands tilladelse citere en artikel fra Kristeligt Dagblad, fordi den bringer synspunkter fra uopolitiske kredse, hvis opfattelse det vil være rimeligt at tage med i sine overvejelser. Kristeligt Dagblad skrev i sin leder den 27. februar i år:

„Vi forstår egentlig knap, at man både kan have et ubetinget ministeransvar for radioens ledelse og et også ansvarsudøvende radioråd. Men fremfor et partipolitisk domineret radioråd ville vi ønske, at radioen fik et virkelig bredt sammensat repræsentantskab. Det skulle have plads for medlemmer både fra skole og kirke og kunst og videnskab, ja, for de store kulturbærende grene i vort samfund. Et sådant repræsentantskabs *efterfølgende kritik* af radioudsendelser og dets *generelle* retningslinjer for udsendelserne ville have betydelig værdi, ja, det må være mindstekravet for en monopoliseret oplysningsvirksomhed.“

Der udtrykkes i denne artikel skepsis over for det, der benævnes „et partipolitisk domineret radioråd“. Og det vil være rigtigt — og der går absolut intet skår af folketingets anseelse derved — at erkende, at der i kredse af befolkningen er uvilje mod en for stærk politisk indflydelse i selve radioens ledelse.

Radiolovsudvalget, der har udarbejdet forslaget til en ny radiolov, blev jo nedsat, efter at venstre og det konservative folkeparti havde fremsat forslag om valg af radioråd gennem direkte lyttervalg. Man kom efter lange drøftelser til den erkendelse, at et direkte lyttervalg ikke var gennemførligt, og enedes i stedet om at lade folketinget vælge 10 radiorådsmedlemmer som repræsentanter for lyttere og fjernseere.

Begrundelsen, at folketinget repræsenterer lytterne, som med den udbredelse, radioen nu har, er identiske med folketingsvælgerne, er rigtig og uimodsigelig. Men man gav samtidig lytterorganisationerne indstillingsret til valget af de 10 radiorådsmedlemmer.

Jeg anerkender fuldt ud den betydning,